

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
talous- ja hallintopäällikkö Pilvi Kalliomaa, 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tulosalueiden määrärahat ja laskennalliset tulot ovat sitovia valtuustoon nähden nettomääräisinä (toimintakulut - toimintatuotot). Kaupunginhallituksen sekä - valtuuston tulee käsitellä ja hyväksyä sitovien toimintakatteiden ylitykset. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2020 kokonaistoimintakate toteutui 103,3-prosenttisesti ylittäen talousarvion 1 027 540 eurolla. Tulosalueista suun terveydenhuolto alitti sitovan toimintakatteen.

Liitteenä tulosalueiden vuoden 2020 sitovien toimintakatteiden toteutuminen.

Seuraavassa on esitetty perustelut toimintakatteiden ylityksiin. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös talouden näkökulmasta koronaepidemiasta johtuen. Koronan kaikkia vaikutuksia oli vaikea ennakoida. Lisäksi kaupungin sisäisen koronakustannusten seurantatapa muutettiin vuoden lopussa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat myös osin luonteeltaan sellaisia, että menojen ennustaminen on vaikeaa. Näin on ennen kaikkea subjektiivisten oikeuksien osalta, joihin liittyvät palvelut tulee järjestää määrärahoista riippumatta. Vuoden 2020 toiminnasta ja talouden toteumasta raportoidaan laajemmin tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Kunnille on kompensoitu koronasta aiheutuneita kustannuksia kertaluonteisella peruspalvelujen valtionosuuslisäyksellä.

Sotehallinto

Sotehallinnon sitova toimintakate ylittyi 4,9 % eli 33 000 eurolla. Eläkemenoperusteisen maksuun haettu lisämäärä ei täysin kattanut lopullista toteumaa. Eläkemenoperusteisen maksun lopullinen toteuma on 197 000 euroa, kun lisämäärärahan jälkeen budjetin määräraha oli 145 000 euroa. Sotehallinnosta maksetaan suurin yksittäinen osuus (50 %) toimialan eläkemenoperusteisesta maksusta. Alun perin laskentavirheestä johtuen eläkemenoperusteinen maksu oli budjetoitu virheellisesti.

Vanhuspalvelut

Kokonaisuudessaan vanhuspalvelujen sitova toimintakate ylittyi 0,9 % eli 80 000 eurolla. Kotihoidossa henkilöstökulut kasvoivat 100 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Keskeisenä syynä tähän oli pitkittyneet sairauslomamat ja sijaispuutteen vuoksi vakinaisen henkilöstön tekemät ylityöt. Myös koronaepidemia vaikutti sijaisten saatavuuteen.

Terveyspalvelut

Kokonaisuudessaan terveydenhuollon sitova toimintakate ylittyi 1,1 % eli 53 000 eurolla. Selittäviä tekijöinä tässä on koronasta johtuneet lääkäreiden

henkilöstökulujen lisääntyminen 28 000 eurolla, lääkärin koulutuskorvauksien puuttuminen 13 000 euron osalta sekä noin 18 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna kasvaneet maksuttoman hoitotarvikejakelun kulut.

Sosiaalipalvelut

Kokonaisuudessaan sosiaalipalvelujen sitova toimintakate ylittyi 7,2 % eli 471 000 eurolla. Vammaispalveluissa henkilökohtaisten avustajien kulut kasvoivat 74 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Selittävinä tekijöinä tässä on asiakasmäärän kasvu ja työnantajamallin käytön väheneminen, jonka myötä ostopalvelun määrä on lisääntynyt. Kehitysvammahuollon menot kasvoivat 133 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna johtuen asumispalvelujen menojen kasvusta. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 117 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna. Todettakoon, että koronaepidemiolla on ollut vaikutuksia yleiseen työllisyystilanteeseen ja työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Henkilöstökulujen osalta kasvoivat 15 000 eurolla edellisvuoteen verrattuna johtuen mm. ylitöistä. Henkilöstökulujen budjetointia on tarkistettu vuoden 2021 budjetissa nykytasoa vastaavaksi.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon sitova toimintakate ylittyi 5,3 % eli 517 000 eurolla.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) informoi jäsenkuntia keväällä, että koronasta johtuen varsinainen laskutus tasataan tilikauden päätteeksi palvelujen toteutuneen käytön mukaiseksi. 26.1.2021 HUS ilmoitti, että lopullinen palveluiden käytön tasauslaskutus, kalliin hoidon tasaus, kotikuntatarkistukset, potilasvakuutusmaksun tasaus, päivystysapumaksun tasaus ja alijäämän kattaminen huomioiden Kauniaisten loppuerä vuodelle 2020 on 47 000 euroa. Toisessa osavuosikatsauksessa ennakoitu mahdollinen talousarvion alittuminen ei toteutunut.

Tämän lisäksi HUSin hallitus päätti esittää valtuustolle kokouksessaan 2.2.2021 (pöytäkirjanote **oheismateriaalina**) alijäämien kattamista tilinpäätöksen 2020 yhteydessä lisäkannolla. HUS toteaa, että akuutti koronaepidemiatilanne sekä sitä myötä aiheutuva koronan hoito- ja palveluvelka tekevät lähivuosien tilanteen haastavaksi. Lisäksi soteuudistuksen toteutuessa voimaanpanolaki velvoittaisi kattamaan kuntayhtymän taseeseen kertyneen alijäämän ennen kuntayhtymän siirtymistä 1.1.2023 alkaen HUS-yhtymään. Edellä mainittujen syiden vuoksi HUSin hallitus päätyi esittämään vuoden 2020 koko alijäämän kattamista tilinpäätöksessä 2020. Jotta lisäkanto voidaan ottaa huomioon tilinpäätösvalmistelussa, HUSin hallitus päätti, että lisäkanto voidaan panna täytäntöön välittömästi.

Alijäämän kattamisen lisäksi koronaepidemia vaikutti HUS-Logistiikan varaston arvostamiseen. HUS-Logistiikan varaston arvo kasvoi merkittävästi, kun Covid-19-epidemian myötä HUSilta edellytettiin suojatarvikkeiden varmuusvarastoinnin mittavaa kasvattamista. Varmuusvarastoinnin taso määriteltiin STM:n lähettämällä ohjekirjeellä valtakunnallisesti ja HUSille annettiin kappalemääräiset hankintatasot sairaanhoidollisen toiminnan kannalta kriittisille suojavarusteille koko Uudenmaan alueen tarpeisiin loppuvuodelle 2020. Viranomaiset edellyttivät Covid-19-epidemian vuoksi sairaanhoitopiireiltä osallistumista valtakunnalliseen varautumiseen ja sen myötä kriittisten suojatarvikkeiden varastotasojen kasvattamista. Varautuminen aiheuttaa HUSille joidenkin tuoteryhmien osalta taloudellisen riskin, jonka johdosta HUS joutuu tekemään tilinpäätöksessä vielä

noin 11 milj. euron tulosvaikutteisen varaston arvon alennuksen suojatakkien ja -esiliinojen osalta. Alaskirjaus joudutaan veloittamaan lisäkantona jäsenkunnilta, jotta tilikauden tulos päättyy HUSin valtuuston 17.12.2020 pitämässään kokouksessa edellyttämään talousarvion mukaiseen tilikauden alijäämään. Valtion odotetaan korvaavan ko. suojatarvikkeet vuoden 2021 aikana ja mahdollinen korvaus hyvitetään jäsenkunnille. Kauniaisten osuus on 64 000 euroa.

Sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen:

Valiokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi selostusosassa esitetyin perusteluin, että sotehallinnon sitovan toimintakatteen ylitys 33 223 euroa, vanhuspalvelujen sitovan toimintakatteen ylitys 79 612 euroa, terveydenhuollon sitovan toimintakatteen ylitys 53 437 euroa, sosiaalipalvelujen sitovan toimintakatteen ylitys 471 192 euroa ja erikoissairaanhoidon sitovan toimintakatteen ylitys 517 449 euroa hyväksytään tilinpäätökseen 2020.

....

Esittelijän ehdotuksesta asia käsiteltiin päivitetyn listatekstin pohjalta.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet:

Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueiden sitovien toimintakatteiden toteutuminen 2020

Oheismateriaali:

Pöytäkirjanote HUS hallitus 2.2.2021 § 10

Jakelu:

Kaupunginhallitus